

De Bonkelaar

Nummer 56

Tiel, augustus 2019

Beste molenaars,

MEDEDELINGEN VANUIT HET (LANDELIJK) BESTUUR

Bij de start van het nieuwe molenseizoen 2019/2020 laten wij jullie weer onze nieuwsbrief *De Bonkelaar* toekomen. De vakanties zitten er voor de meeste van ons al weer op, dus wat dat betreft kan het nieuwe molenseizoen 2019/2020 beginnen. In deze *Bonkelaar* nummer 56 kunnen jullie lezen welke activiteiten vanuit de afdeling Gelderland georganiseerd worden en op welke datum en locatie deze activiteiten plaatsvinden.

Het jaar 2022 lijkt nog ver weg, maar in dat jaar bestaat het Gilde van Vrijwillige Molenaars 50 jaar en dat wil men niet onopgemerkt voorbij laten gaan. Daarom zijn Bas de Deugd en Peet Quintus als jubileum commissie gestart om er een mooi feestjaar van te maken. Bas en Peet zijn op zoek naar molenaars die deze jubileum commissie willen komen versterken, maar ook naar ideeën voor activiteiten in het jubileumjaar. Willen jullie meewerken of hebben jullie ideeën voor ons jubileumjaar, neem dan contact op met Bas (basdedeugd@gmail.com) of Peet (info@typicaldutchart.com).

Watermolenaarsopleiding.

Zoals bekend mag worden verondersteld, wordt er sinds enige tijd door een aantal vrijwilligers gewerkt aan het herschrijven van het lesmateriaal voor de opleiding tot watermolenaar. Hierbij komen zaken aan de orde zoals: schrijven van een werkstuk, het malen tijdens het examen, vrijstellingen voor hen die reeds het certificaat *windmolenaar*+bezitten en omgekeerd, examinering etc. etc. Teneinde deze zaken zo veel mogelijk op één lijn te krijgen heeft onze landelijke voorzitter Erik Kopp een aantal watermolenaars uitgenodigd voor overleg. Dit overleg is gepland op 26 oktober 2019. De bedoeling is dat we straks gaan beschikken over lesmateriaal voor de opleiding tot watermolenaar dat volledig *up to date* is en zo breed mogelijk wordt gedragen vanuit het werkveld. Vanuit elke watermolenprovincie zullen een aantal molenaars hieraan deelnemen. Ook Gelderland zal hierbij vertegenwoordigd zijn. Mochten er onder jullie, zowel watermolenaars als windmolenaars, zaken leven die mogelijk van belang kunnen zijn voor dit overleg dan verzoek ik jullie om die per mail kenbaar te maken aan Joop Kruizinga, per mail: jhkruizinga@hetnet.nl
Reactie graag voor 1 oktober 2019.

Na de vakanties is Open Monumentendag(en) voor de meeste van onze molenaars de eerste grotere activiteit die op het programma staat. In het weekend van 14 en 15 september is het weer Open Monumentendag! Het thema van 2019 is Plekken van plezier: naar welke monumentale plekken gingen en gaan mensen voor hun plezier? Of dat nu het theater, de dierentuin, het museum, een park, een sportclub of een café is, het barst in ons land van de monumenten van ontspanning, vermaak en vrije tijd. We onderscheiden binnen die monumenten vijf categorieën: museale kunsten, podiumkunsten, sport en spel, horeca en recreatie. De amusementswaarde van monumenten staat dit jaar centraal. Laten wij er als molenaars van onze molens voor zorgen dat onze bezoekers een leerzame en interessant bezoek kunnen brengen aan onze molens en er met plezier op terug kunnen kijken!

Op woensdagavond 10 april 2019 zijn vele leden van onze afdeling naar Kesteren (Neder-Betuwe) gekomen voor de contactavond die we daar georganiseerd hadden. Hier werden wij met koffie of thee en een lekkere koek ontvangen en kon vervolgens het eerste gedeelte van de avond afgetrapt worden. En dit bestond uit een bezoek aan Molen De Zwaluw en de ernaast gelegen Maalderij, waar men voor ons ook de Thomassen diesel uit 1933 opgestart had. Na terugkomst in De Deel hadden we een korte pauze met koffie of thee volgde om vervolgens met het tweede gedeelte van de avond van start te gaan. Deze bestond uit de presentatie van onze voorzitter waarin opgenomen de mededelingen vanuit het afdelingsbestuur, mededelingen vanuit de algemene ledenvergadering GVM van 6 april j.l. en het wel en wee binnen de afdeling Gelderland. Hoogtepunt was weer de uitreiking van de sabelijzerinsignes voor onze geslaagde leerling molenaars en de gekroonde sabelijzerinsignes voor onze jubilerende molenaars door Gerrit Pol (voorzitter Stichting Vrienden van de Gelderse Molen (SVGM)). Nieuw bij deze uitreiking was het uitreiken van de gouden gekroonde sabelijzerinsignes, voor molenaars die 40 jaar of langer zich inzetten voor de Gelderse Molens.

Op zaterdag 15 juni j.l. werd de valbeveiligings- en EHBO-dag gehouden voor instructeurs, stagemolenaars en gastmolenaars op molen Nooit Gedacht te Warnsveld. Deze dag stond, na een presentatie over Veiligheid en Valbeveiliging voor de gehele groep aanwezigen, enerzijds in het teken van het werken met de valbeveiliging en anderzijds van EHBO in en rond de molen en uitleg over reanimatie. Een gezellige maar vooral zeer informatieve en nuttige dag.

Woensdagavond 19 juni stond voor het eerst de theorieavond op het programma waar enerzijds de presentatie over onderhoud behandeld werd en waar anderzijds de valbeveiligingsinstructie voor onze leerling molenaars gegeven werd. Helaas gooide de weersverspelling wat roet in het eten, waardoor we de praktijk van de valbeveiligingsinstructie binnen in molen De Kroon moesten houden. Maar de aanwezige (leerling) molenaars kwamen allemaal aan de beurt en hebben geleerd hoe ze de beveiligingslijn aanbrengen, het valbeveiligingsharnas aantrekken en hoe ze langs deze beveiligingslijn zich kunnen verplaatsen en de werking van de Petzl ASAP mobiele valbeveiliging kunnen ervaren die bij een val of ongecontroleerde beweging er voor zorgt dat deze blokkeert en de (leerling) molenaar behoedt voor een val.

NAJAARSEXCURSIE NAAR TWENTE EN NIEDERSACHSEN OP ZATERDAG 28 SEPTEMBER 2019

Aan het programma van deze najaarsexcursie wordt nog gewerkt door Henk van der Graaf en Robert Habing, maar het belooft weer een mooi afwisselend bezoek aan wind- en watergedreven molens te worden van verschillende types en functies, waarbij we zelfs even de grens over gaan om daar in Nedersachsen te lunchen en de molen van Gildehaus te bezoeken.

We starten de dag bij de Oostendorper Molen te Haaksbergen waar we na de koffie of thee deze dubbele watermolen uit 1548 zullen bezoeken. Op de linkeroever staat de oliemolen die bestaat uit een koppel kantstenen en een enkel olieslagwerk met vuister. Op de rechteroever staat de korenmolen met een tweetal waterraderen, die in totaal drie koppels maalstenen aandrijven.

Vervolgens vertrekken wij naar molen De Korenbloem eveneens te Haaksbergen en wel aan de Fazantstraat 39.

Deze achtkante stellingkorenmolen uit 1798 begon haar molenbestaan als stellingmolen met schuine schoren. Echter in 1888 was deze stelling zo slecht dat deze gesloopt werd en er een berg zand voor in de plaats kwam oftewel het een molen van het type beltmolen werd en kreeg zijn naam De Korenbloem in 1923. Bij een latere restauratie en het feit dat de biotoop niet zo best was heeft men de molen weer omgebouwd tot stellingmolen. De molen heeft een met eiken schaliën bedekte romp en o.a. een binnenroede met systeem Fauël en een ijzeren hoepelvang.

Van Haaksbergen vertrekken we naar Enschede of beter naar Usselo, waar we aan de Helmerstraat 401 de Wissink's Møl uit 1802 gaan bezoeken. De Wissink's Møl is van het type open standerdmolen en heeft drie zolders. Deze molen is in 1921 vanuit Usselo verplaatst naar het Buurserzand waar de molen een van de monumenten zou moeten worden in een op te richten openluchtmuseum. Dit openluchtmuseum is er nooit gekomen en in de jaren 50 was de status van de molen zo slecht dat men deze wilde slopen. Gelukkig is dit nooit gebeurd en uiteindelijk is de molen in 1981 weer teruggeplaatst op zijn oude stek te Usselo, waar we de molen kunnen bezoeken.

Na het bezoeken van deze drie water- en windmolens rijden wij de grens over voor de lunch in Villa Kunterbunt aan de Mühlenstrasse 6 te Bad Bentheim of beter in de deelgemeente Gildehaus. Hier zullen wij de lunch nuttigen bestaande uit: 2 soorten soep, brood met beleg en drinken

Het restaurant ligt direct naast de Ostmühle en dat is de molen welke wij na de lunch zullen bezoeken. Het is een Nederlandse torenmolen welke in 1749/1750 gebouwd werd van Bentheimer zandsteen en heeft een lange, roerige geschiedenis achter de rug. Ze dreigde verschillende keren te worden afgebroken. Sinds 1986 is de molen

weer in bedrijf en wordt door hobbymolenaars beheerd en onderhouden.

Van Gildehaus gaat het weer de grens over en rijden we naar het plaatsje Denekamp. Strict genomen behoort Denekamp niet tot Twente, het land tussen Regge en Dinkel, omdat het niet tussen de Regge en de Dinkel ligt, maar oostelijk van de Dinkel. In Denekamp gaan we twee molens bezoeken, te weten de Borgelinkmolen aan de Lattropperstraat 25 en de watermolen van Singraven aan de Molendijk 37. De Borgelinkmolen is een achtkante stellingkorenmolen uit 1846 die gebouwd werd nadat de voorganger door brand nagenoeg compleet was verwoest. Deze molen heeft, buiten een rietgedekt houten achtkant op een stenen onderbouw met fundering van Bentheimer zandsteen, een gevluht met systeem Fauël met automatische remkleppen. In de molen bevinden zich onder andere een koppel 16der blauwe stenen, een koppel 16der kunststenen en een elektrisch aangedreven maalkoppel.

Onze laatste molen van de dag is het bekende molencomplex van Singraven. Deze watermolen werd gebouwd in 1880 en dreef met het water van de Dinkel drie onderslagwaterraderen aan en daarmee een drietal verschillende molens qua functie. Want op de linkeroever stond een oliemolen en op de rechteroever stond en staat nog steeds een gecombineerde koren- en houtzaagmolen. De oliemolen De molen bevindt zich op het landgoed Singraven en behoorde vroeger ook tot Huize Singraven.

Start excursie: Oostendorper Molen, Watermolenweg 4, 7481 VL Haaksbergen, waar vanaf 9:15 uur de koffie/thee klaar staat voor ons.

De kosten voor deelname aan deze excursie bedragen " 15,- p.p. en dit is voor de koffie/thee bij ontvangst, het ~~l~~ankjewel+ voor de gastgevende molenaars en de lunch. Het verschuldigde bedrag kan op de 28ste september ~~o~~ morgens tijdens de koffie betaald worden bij Henk van der Graaf of Robert Habing. Om deel te kunnen nemen aan de excursie moet je jezelf uiterlijk **15 september** a.s. opgeven onder vermelding van je lidnummer bij:

Robert Habing; r_habing@hotmail.com

Bij het inschrijven gelden de volgende voorwaarden: maximaal aantal deelnemers is 50 personen; bij meer opgaven dan de maximale 50 personen schuiven introducés door naar de wachtlijst en als er dan nog te veel aanmeldingen zijn schuiven de niet-Gelderse leden door naar de wachtlijst. Bij het doorschuiven geldt altijd ~~w~~ie als laatste zich aangemeld heeft, schuift als eerste door naar de wachtlijst+
Oftewel ben er snel bij en geef je voor 15 september op!

BIJENKOMST INSTRUCTEURS, STAGE MOLENAARS EN GASTMOLENAARS OP WOENSDAG 13 NOVEMBER 2019

Tijdens de Opleidingsraad voor het Gilde op zaterdag 9 november 2019 worden de laatste nieuwtjes en veranderingen besproken t.a.v. de opleiding tussen hoofdbestuur, afdelingsbesturen, examencommissie Hollandsche Molen en de ondersteunende diensten van het hoofdbestuur. Tijdens de bijeenkomst op woensdagavond 13 november voor onze instructeurs, stagemolenaars en gastmolenaars willen in ieder geval de mededelingen en zaken vanuit deze opleidingsraad met jullie bespreken. Ook willen wij samen met onze opleiders kijken wat wij aan de opleiding binnen het Gelderse nog kunnen verbeteren of waar er nog wensen zijn vanuit onze opleiders t.a.v. ondersteuning. Als er nog tijd overblijft zullen wij het natuurlijk ook nog hebben over molens en zal er een presentatie of film over molens te zien zijn. Daarom nodigen wij dan ook al onze instructeurs, stage molenaars en gastmolenaars van harte uit voor deze avond.

AANMELDEN VOOR EXAMENS

De sluitingsdatum voor het aanmelden voor de landelijke voorjaarsexamens 2020 is **1 oktober**; de toelatingsexamens hiervoor zijn eind november/begin december 2019. Aanmelden dient schriftelijk te gebeuren door middel van een verklaring van de instructeur (kan op het voorblad maalboekje geschreven worden of als aparte brief bijgesloten worden). Bij de opgave dient een **kopie** van het volledig ingevulde maalboekje (alleen de urenstaten; niet alle andere documenten zoals van bezoeken aan molen, weerwaarnemingen, enz.) inclusief het voorblad opgestuurd te worden. Aanmeldingen versturen naar Henk van der Graaf, Silostraat 10, 7101 EJ Winterswijk (of afleveren op de theorieavond in september). Aanmelden kan men als men minimaal 1 jaar lid is van het Gilde van Vrijwillige Molenaars, minimaal 150 praktijken heeft (waarvan 30 op molens met een andere functie of type en andere instructeur) en men moet 18 jaar zijn op de eerste dag van de examenperiode en dat is 15 september voor de najaars-examens. Tevens moet men in het maalboekje afgetekend hebben dat men de valbeveiligingsinstructie gevolgd heeft. Dit is een verplichte toelatingseis die vanuit het Gilde vastgesteld is voor het aanmelden voor de (toelatings)examens

STORMENDJES

- Oproep voor molenaar: De Stichting Elisabeth Weeshuis uit Culemborg is op zoek naar een molenaar voor de molen Johanna, waar zij de eigenaar/beheerder van zijn. De Molen Johanna staat aan de Prijsseweg 1 te Culemborg en is een ronde stenen grondzeiler korenmolen. In verband met het vertrek van de huidige molenaar, wil men op korte termijn in contact komen met een vrijwillige molenaar of molenaars die in het bezit zijn van het getuigschrift vrijwillige molenaar van de Hollandsche Molen.

Heb je belangstelling om op deze molen regelmatig aan de slag te gaan en hier mee te gaan draaien en eventueel malen, neem dan voor verdere informatie contact op met de heer Bouwe Metz secretaris en rentmeester van deze stichting. De Heer Metz is te bereiken per mail en/of telefoon: secretaris@stichtingelisabethweeshuis.nl of 0653992689

- Zoals jullie op de flyer kunnen lezen, hebben de molenaars Cees de Jong en Justin van den Heuvel van molen De Vrijheid te Beesd binnenkort belangrijk nieuws te verkondigen. Houdt de berichtgevingen omtrent deze molen op Facebook, Instagram en volgende extra editie van de Bonkelaar goed in de gaten.

MOLEN De Vrijheid BEESD

Binnenkort maken we groot en belangrijk nieuws bekend voor

onze molen !

Houd ons in de gaten via

onze pagina's op Facebook & Instagram

- Wil men voor op de molen een van de valbeveiligingssets van de afdeling lenen, neem dan contact op met Petro van Doorne, petrovandoorne@kpnmail.nl of 06-19195460; de valbeveiligingssets zijn er voor onze veiligheid bij het werken op hoogte in het gevlucht van onze molens, maak er gebruik van!
- Geef aan Jos Betting door op welke molen je draait als (leerling) molenaar, want wij hebben het overzicht van op welke molen wordt door welke molenaars gedraaid+nog niet compleet. Daarom langs deze weg nogmaals het verzoek om door te geven op welke molen jullie draaien. Jos is te bereiken per mail via het mail-adres josebeting@ziggo.nl of per telefoon op het nummer 06-22908213
- Adres, telefoonnummer of e-mailadres gewijzigd? Geef het door aan de ledenadministratie van het Gilde van Vrijwillige Molenaars, te weten Willem Boender (ledenadministratie@vrijwilligemolenaars.nl) of verander dit zelf op de website van het Gilde, door in te loggen en te gaan naar: <https://vrijwilligemolenaars.nl/mijn-vereniging/mijn-profiel/mijn-gegevens>. Als afdeling gebruiken wij namelijk het (e-mail)adressenbestand van het Gilde, dus daar moet jullie e-mailadres of adres wel goed zijn, willen wij de Bonkelaar goed kunnen verzenden.
- Suggesties en mededelingen voor de volgende Bonkelaar graag voor 1 januari 2020 bij ons indienen. Redactie adres: Notarisappel 73, 4007 ZC Tiel. E-mail: petrovandoorne@kpnmail.nl of 06-19195460.

AGENDA

• Za	14 sep. 2019	Open Monumentendag (in sommige plaatsen ook zo. 15 sep. 2019)
• Wo	18 sep. 2019	Theorieavond, De Kroonq Veiligheid*
• Za	28 sep. 2019	Najaarsexcursie (zie oproep hiervoor)
• Zo	01 okt. 2019	Sluitingsdatum opgave (toelatings)examen
• Wo	16 okt. 2019	Theorieavond, 'De Kroon': Het Weer*
• Wo	13 nov. 2019	Bijeenkomst instructeurs, stage molenaars en gastmolenaars, De Kroon*.
• Wo	20 nov. 2019	Theorieavond, 'De Kroon': Wieksystemen*
• Wo	18 dec. 2019	Theorieavond, 'De Kroon': Vang*
• Wo	15 jan. 2020	Eerste theorieavond in het nieuwe jaar, De Kroonq Kruiwerken*

* = aanvang avonden 20:00 uur